

April 2012

Notitie
Reikwijdte en Detailniveau
Windpark Heineken

Concept

Documenttitel Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Windpark Heineken

Soort document Concept, april 2012

Projectnaam Windpark Heineken

Projectnummer 710005

Auteur Pondera Consult

INHOUDSOPGAVE

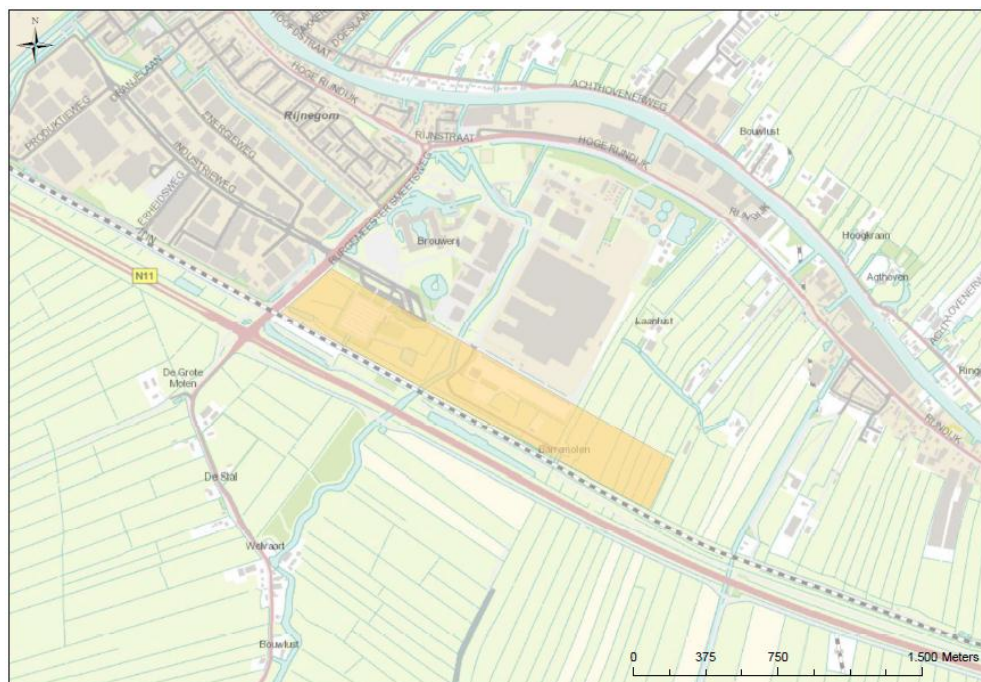
1	Inleiding	3
1.1	Inleiding	3
1.2	M.e.r.	4
1.3	Doel van de notitie reikwijdte en detailniveau en het MER	5
1.4	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	5
1.5	Leeswijzer	6
2	Doelstelling en randvoorwaarden	7
2.1	Nut en noodzaak windenergie en doelstellingen	7
2.2	Uitgangspunten	9
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven	11
3.1	Voornemen	11
3.2	Alternatieven	12
4	Mogelijke effecten en maatregelen	15
4.1	Mogelijke effecten	15
4.2	Effectbeoordeling	17
4.3	Mitigerende maatregelen	18
4.4	Leemten in kennis	18
4.5	Evaluatie	18
5	Procedures en besluitvorming	19
5.1	De m.e.r.-procedure	19
5.2	Nog te nemen besluiten	20
5.3	Informatie en inspraak	21
	Bijlage 1: Literatuur	23
	Bijlage 2: Gebruikte afkortingen en begrippen	25

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Voor u ligt de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Heineken'. Deze notitie is de eerste stap in de procedure van de milieueffectrapportage (de m.e.r.¹). Het voornemen behelst een windpark van vier turbines in de gemeente Zoeterwoude. De turbines zijn gepland op het terrein van de Heineken brouwerij te Zoeterwoude, waarbij deze in een lijnopstelling aan de zuidkant van het terrein zullen worden geplaatst. In figuur 1.1 staat het plangebied van het voornemen weergegeven.

Figuur 1.1 Het plangebied Windpark Heineken

 Plangebied Windpark Heineken

Heineken wil de duurzame energieproductie maximaliseren. Het windpark vormt onderdeel van de duurzame energiedoelstelling van Heineken. Heineken wil bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering en wil daarom de emissie van broeikasgassen van de brouwerijen en handelsketens verminderen. Innoveren op duurzaamheid versterkt de concurrentiepositie van Heineken wereldwijd. Het windpark kan met maximaal 24.000.000 kWh circa 33% van de benodigde jaarlijkse elektriciteit voor de brouwerij in Zoeterwoude opwekken.

De locatie van het voornemen is door Provinciale Staten als wenslocatie aangegeven. De locatie is eerder in de Nota Wervelender aangegeven als studielocatie, wat betekent dat de locatie nader fysiek en milieutechnische onderzocht moest worden of nog nader moest worden afgewogen door Provinciale Staten op basis van een onafhankelijke ruimtelijk kwaliteitsadvies. Dit advies is reeds verschenen (H+N+S, Windenergie en Nationale Landschappen, 2011), waarbij de conclusie is dat de locatie landschappelijk gezien geschikt

¹ Met het MER in hoofdletters wordt het rapport bedoeld (Milieu Effect Rapport), met de m.e.r. de procedure van de milieu-effectrapportage.

wordt geacht. Provinciale Staten hebben mede op basis van dit advies besloten de locatie dan ook als wenslocatie te beschouwen. De initiatiefnemer is verheugd met dit besluit en wil de procedure van de m.e.r. in gang zetten. Met deze notitie reikwijdte en detailniveau wordt hierin de eerste stap gezet.

Conform het Besluit Milieueffectrapportage, lijst D, onderdeel 22.2 is een windpark van meer dan 15 MW of meer dan negen turbines m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het bevoegd gezag dient dan te beoordelen of een m.e.r. dient te worden doorlopen, na beoordeling van mogelijke milieu-effecten. Aangezien het voornemen slechts 4 turbines van circa 3 MW behelst, is er (hoogstwaarschijnlijk²) geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Echter, om milieu een volwaardige plek in de besluitvorming te geven, hebben de initiatiefnemers besloten om toch te starten met het opstellen van een MER, teneinde een zo zorgvuldig mogelijke procedure te doorlopen. Ook heeft de gemeente Zoeterwoude in 2010 aangegeven dat een m.e.r. een voorwaarde voor ontwikkeling van het windpark is (Besluit principe akkoord windturbines, 2010).

Milieueffectrapport

In het MER worden de milieueffecten van een plan of project beschreven. Het resultaat van de m.e.r.-procedure (m.e.r.) is het milieueffectrapport (MER). Op grond van de Wet milieubeheer is vereist dat voor bepaalde activiteiten een MER wordt opgesteld. Dit heeft tot doel om de milieueffecten van een activiteit een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over een plan of project (bijvoorbeeld in het kader van de vergunning). In de Wet milieubeheer is voorgeschreven hoe de procedure voor de m.e.r. dient te verlopen.

Het MER geeft inzicht in de effecten op het milieu en in dit geval zal het voornamelijk gaan over (effecten op) landschap, vogels, energieopbrengst, externe veiligheid, geluid en slagschaduw. In het MER wordt tevens aangegeven hoe eventueel optredende effecten verminderd of teniet gedaan kunnen worden door zogenaamde mitigerende maatregelen.

In de volgende paragraaf is beschreven voor welke plannen en besluiten de m.e.r. wordt doorlopen en waarvoor deze notitie de start vormt. In paragraaf 1.3 is het doel van deze notitie en meer in detail de functie en inhoud van het MER toegelicht.

1.2 M.e.r.

Voor de realisatie van dit windpark zijn een aantal vergunningen nodig. Zo zijn een omgevingsvergunning en eventueel een waterwetvergunning voor het lozen van water benodigd. Het windpark wordt planologisch ingepast door middel van de omgevingsvergunning. Voor de omgevingsvergunning wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

M.e.r.³

Een windpark met een potentieel aanzienlijk milieueffect (bijvoorbeeld meer dan circa 15 MW of meer dan circa 9 windturbines) is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Dit houdt in dat het bevoegd

² De drempelwaarden uit het Besluit m.e.r., zoals meer dan 15 MW en meer dan negen turbines, zijn niet meer bepalend, want ook indien onder deze waarden gebleven wordt, kan een windpark m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn, indien belangrijke effecten op het milieu te verwachten zijn (Uitspraak Europese Hof van Justitie: Zaak Commissie/Nederland, C-255/08).

³ In het vervolg van deze notitie wordt de term m.e.r. voor de procedure en MER voor het rapport gebruikt.

gezag na beoordeling van de mogelijke milieueffecten kan besluiten dat een MER opgesteld dient te worden ten behoeve van de benodigde besluiten (de omgevingsvergunning). Onderhavig initiatief is gezien de omvang (waarschijnlijk) niet m.e.r beoordelingsplichtig, echter heeft de initiatiefnemer besloten toch te starten met het opstellen van het MER om milieu een volwaardige plek in de besluitvorming te geven. Deze notitie reikwijdte en detailniveau is de eerste stap in de m.e.r.-procedure voor dit windpark.

1.3 Doel van de notitie reikwijdte en detailniveau en het MER

Het belangrijkste doel van deze notitie is het vaststellen van de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER (vanaf heden: het MER). Met andere woorden: waar heeft het MER betrekking op en welke effecten worden in beeld gebracht. Daarnaast beoogt de notitie om alle betrokkenen en geïnteresseerde partijen te informeren over de achtergrond en de aard van de voorgenomen activiteiten.

De notitie reikwijdte en detailniveau wordt ter inzage gelegd, waarbij eenieder in de gelegenheid wordt gesteld om zienswijzen ten aanzien van de in het MER te onderzoeken aspecten kenbaar te maken. De notitie wordt ook voorgelegd aan alle adviseurs en bestuursorganen die op grond van de wet geraadpleegd moeten worden over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Het raadplegen van de Commissie m.e.r. is in deze fase niet verplicht, maar op vrijwillige basis wordt de Commissie m.e.r. gevraagd advies uit te brengen. Het bevoegd gezag stelt vervolgens de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER vast. Bij het opstellen van het MER zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden met de ingediende zienswijzen, de reacties van betrokken bestuursorganen en het advies van de Commissie m.e.r. Het doel van het MER is inzicht te verkrijgen ten aanzien van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit, in dit geval de realisatie van een windpark.

1.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Initiatiefnemer project

Initiatiefnemer van het windpark is DELTA Energy BV in samenwerking met Heineken Nederland BV. DELTA Energy BV vraagt de omgevingsvergunning aan, waarvoor de m.e.r. wordt doorlopen.

Correspondentieadres (ook van DELTA Energy BV voor dit initiatief):
Heineken Nederland BV
Burgemeester Smeetsweg 1
2382 PH Zoeterwoude

De initiatiefnemer is als zodanig verantwoordelijk voor het MER.

Bevoegd gezag

Met de inwerkingtreding van de Crisis- en Herstelwet (CHW) in het voorjaar van 2010 is voor windparken tussen de 5 en 100 MW Gedeputeerde Staten bevoegd gezag voor diverse vergunningen, zoals de omgevingsvergunning (Art. 3.2 C Crisis- en Herstelwet). Daarmee zijn zij ook bevoegd gezag in het kader van de m.e.r.

Tabel 1.1 Contactgegevens provincie Zuid Holland

Contactpersoon	
Adres	
Postcode	
Plaats	
Telefoonnummer	

1.5 Leeswijzer

Deze notitie reikwijdte en detailniveau bestaat uit een vijftal hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt het doel en de randvoorwaarden van het initiatief beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in het initiatief en de te onderscheiden alternatieven. Hoofdstuk 4 behelst de mogelijke effecten die het initiatief teweeg brengt en geeft een eerste beoordelingskader weer waarop het initiatief wordt beoordeeld in het MER. Hoofdstuk 5 geeft tot slot een overzicht van de te doorlopen procedure weer die wordt gevolgd om tot realisatie van het windpark te komen.

2 DOELSTELLING EN RANDVOORWAARDEN

Het nut en de noodzaak van windenergie zijn in dit hoofdstuk beschreven, waarbij de doelstellingen van rijk, provincie en gemeente ten aanzien van duurzame energie en windenergie worden toegelicht. Vervolgens passeren de belangrijkste randvoorwaarden en uitgangspunten voor het windpark de revue.

2.1 Nut en noodzaak windenergie en doelstellingen

Eén van de doelstellingen van het nationale en internationale milieubeleid is het beperken van de uitstoot van broeikasgassen, zoals kooldioxide (CO₂). Dit om klimaatverandering te beperken als gevolg van de uitstoot van deze gassen.

EU- en rijksdoelstellingen

De energiesector is in Nederland verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Het Kabinet Rutte heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020.

Windenergie op land speelt een belangrijke rol bij het behalen van de doelstellingen op korte termijn voor Nederland, omdat deze optie vergeleken met andere duurzame opties relatief kosteneffectief is en ook significant kan bijdragen aan het realiseren van de Europese taakstelling. Onder andere vanwege de goede windomstandigheden in Nederland en de beperkte mogelijkheden van andere bronnen van duurzame energie door de geologische en meteorologische condities in Nederland is windenergie momenteel de belangrijkste vorm van duurzame energie in Nederland..

In diverse plannen van de rijksoverheid en de lagere overheden zijn doelstellingen voor windenergie vastgelegd. De ambitie⁴ op nationaal niveau is om in 2020 voor 6.000 MW vermogen aan windenergie op land gerealiseerd te hebben. Anno 2011 is ongeveer 2.000 MW aan windenergie op land gerealiseerd⁵. Per provincie zijn ambities geformuleerd om uiteindelijk de nationale ambitie van 6.000 MW gerealiseerd te krijgen in 2020. Op 28 februari 2011 is een brief gestuurd door het Interprovinciaal Overleg (IPO) naar de verantwoordelijke ministers. Hierin wordt aangegeven welke ruimtelijke reserveringen de provincies hebben gemaakt voor het inrichten van windparken op land. De nu ruimtelijke reservering komt uit op 3.350 MW in 2020. De ministers van EL&I en I&M hebben per brief van 17 mei 2011 (kenmerk LOK2011044666) een reactie op de brief van het IPO gegeven. Hierin wordt gesteld dat het Rijk met de provincies invulling wil geven aan de gezamenlijke ambitie om ruimte te maken voor de doorgroei naar minimaal 6.000 MW windenergie op land in 2020. De ruimtelijke reserveringen die de provincies hebben gemaakt, zoals aangegeven in de brief van het IPO, wil het Rijk benutten als basis voor het aanwijzen van concentratiegebieden voor grootschalige windenergie.

⁴ Onder meer in het Energierapport 2011 (ministerie van EL&I, 2011)

⁵ www.windenergie-nieuws.nl

Structuurvisie Wind op land

Het ministerie van I&M is bezig met het maken van een Structuurvisie Windenergie op land (zie brief van 14 juli 2011 van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de Tweede Kamer, IenM/BSK-2011/89644). Deze structuurvisie wordt het kaderstellende beleidsinstrument, als uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het wordt een ruimtelijk referentiekader bij rijksinpassingsplannen. De Structuurvisie Windenergie op land zal een kaart bevatten met zo concreet mogelijk begrensde gebieden en specifieke locaties waar grootschalige windparken mogelijk zijn. Voor deze structuurvisie wordt een plan-mer gemaakt. De plan-mer procedure is eind 2011 opgestart. Windpark Heineken is met het beoogd vermogen van 12 MW niet beschouwd als een grootschalig windpark en derhalve is de Structuurvisie Windenergie op land hierop niet van toepassing, maar het windpark draagt wel bij aan de doelstelling van het rijk om in 2020 minimaal 6.000 MW aan vermogen voor wind op land te realiseren.

Doelstellingen provincie Zuid-Holland

Volgens de provincie Zuid-Holland moet op korte termijn de groei van windenergie gerealiseerd worden. In de Nota Wervelender (2011) is met bodemvlakken weergegeven welke gebieden de provincie Zuid-Holland wel (plaatsingsgebieden) en niet (vrijwaringgebieden) geschikt acht voor windenergie en er zijn tevens concrete locaties aangeduid als 'gewenst' of als 'nader te bestuderen'. De locatie van het voornemen is door Provinciale Staten recent als wenslocatie aangegeven. De locatie is eerder in de Nota Wervelender aangegeven als studielocatie, wat betekent dat de locatie nader fysiek en milieutechnische onderzocht moest worden of nog nader moest worden afgewogen door Provinciale Staten op basis van een onafhankelijke ruimtelijk kwaliteitsadvies. Dit advies is reeds verschenen (H+N+S, Windenergie en Nationale Landschappen, 2011), waarbij de conclusie is dat de locatie landschappelijk gezien geschikt wordt geacht. Provinciale Staten hebben mede op basis van dit advies besloten de locatie dan ook als wenslocatie te beschouwen.

In de plaatsingsvisie van de Nota Wervelender (2011) zijn de eisen vanuit windenergie en de voorwaarden vanuit landschap en ruimtelijke kwaliteit afgewogen en met elkaar in balans gebracht. Vanuit ruimtelijke kwaliteit worden combinaties met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid en grootschalige scheidslijnen tussen land en water geschikt geacht. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan enkelvoudige lijnopstellingen, evenwijdig aan de betreffende infrastructuur en scheidslijnen. Gebieden die vanuit landschappelijk, cultuurhistorisch, ecologisch of recreatief oogpunt kwetsbaar zijn, worden uitgesloten. Mede door de grote omvang en ruimtelijke invloed van moderne windturbines is het van belang om zoveel mogelijk in te zetten op concentratie in geschikte gebieden en versnippering over de hele provincie te voorkomen.

Doelstellingen gemeente Zoeterwoude

In het coalitieprogramma (2010-2014) van de gemeente Zoeterwoude komt naar voren dat de coalitiepartijen voorstander zijn van duurzame energie. Voor windenergie geldt echter dat per situatie een zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt tussen de voordelen van windenergie en de nadelen ten aanzien van effecten op het landschap en natuur. Ook in de duurzaamheidsagenda 2011-2014 (2011) wordt aangegeven dat de gemeente de komst van nieuwe windturbines mogelijk maakt. In 2012 moet 6% van de verbruikte energie duurzaam en lokaal worden opgewekt, waarvan het grootste aandeel van wind afkomstig zal zijn. Specifiek voor onderhavig project heeft de gemeenteraad in december 2010 een principebesluit genomen om medewerking te verlenen aan het plaatsen van windturbines op het terrein van Heineken, mits het aan een aantal voorwaarden voldoet (zie 2.2 Uitgangspunten).

2.2 Uitgangspunten

Het plan kent een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden die voornamelijk afkomstig zijn uit wet- en regelgeving en vastgesteld beleid. Aangezien provincie bevoegd gezag is, zal het initiatief aan de uitgangspunten van de provincie gebonden zijn. Het uitgangspunt is om, waar mogelijk rekening houdend met vastgesteld beleid, te komen tot een goede inpassing van het windpark.

Algemene uitgangspunten

Dit windpark zal aan de algemene randvoorwaarden moeten voldoen die gelden voor alle windparken. Er is onderscheid te maken tussen harde normen die wettelijk zijn vastgelegd en waar te allen tijde aan voldaan dient te worden, zoals voor geluid en slagschaduw. Daarnaast zijn er richtlijnen zoals voor het bepalen van de afstand tot risicobronnen.

Hier worden enkele algemene voorwaarden beschreven:

- Het activiteitenbesluit (normgeving t.a.v. onder meer geluid, slagschaduw en veiligheid).
- Het handboek Risicozonering Windturbines (SenterNovem, 2005⁶) geeft de (methode voor het berekenen van de) minimale afstanden tot woningen en gevoelige objecten.
- De beleidsregel voor het plaatsen van windturbines in, op of over Rijkswaterstaatswerken, van het ministerie van I&M bepaalt de minimale afstand tot rijkswegen en vaarwegen.
- Voor plaatsing van windturbines in de nabijheid van een buisleiding dient toestemming verkregen te worden van de eigenaar.
- Door Defensie, Inspectie Verkeer en Waterstaat en Luchtverkeersleiding Nederland worden beperkingen gesteld aan de plaatsing van windturbines, vanwege de veiligheid van de luchtvaart. Het betreft "funnels" bij (militaire) luchtvaartterreinen, laagvliegroutes, laagvlieggebieden en luchtvaartbeveiligingszones (LVB-zones).
- Andere algemene voorwaarden voor windparken hebben betrekking op de afstand tot hoogspanningsleidingen en spoorwegen. In het MER zal aansluiting worden gezocht op het Handboek Risicozonering Windturbines (SenterNovem, 2005).

Uitgangspunten provincie Zuid-Holland

In de Nota Wervelender van de provincie Zuid Holland zijn criteria voor de locatie en inrichting van windparken opgenomen. Deze criteria vormen het kader waarmee in het MER voor het Windpark Heineken zoveel mogelijk rekening gehouden wordt. De onderstaande randvoorwaarden zijn een samenvatting van de provinciale Nota Wervelender.

- De locatie van het windpark is door de provincie Zuid Holland aangemerkt als gewenste locatie voor een windturbinepark. De locatie dient nog wel planologisch ingepast te worden. Dit gebeurt door planologische inpassing via het instrument van de omgevingsvergunning.
- Bij de inrichting van het park moet in het algemeen rekening worden gehouden met de volgende door de Provincie Zuid-Holland bepaalde criteria:
 - plaatsingsgebieden en concentratiegebieden zijn geschikt voor windenergie;
 - vrijwaringsgebieden (voornamelijk ecologische gebieden) zijn niet geschikt voor windenergie;
 - windturbines koppelen aan grootschalige infrastructuur en grootschalige bedrijvigheid;

⁶ Het handboek wordt op dit moment geactualiseerd. In het MER wordt van de meest actuele versie uitgegaan.

- solitaire windturbines zijn toegestaan op grote bedrijventerreinen en glastuinbouwgebieden van ten minste 50 hectare.

Windpark Heineken bevindt zich niet in een vrijwaringsgebied en is gelegen op het bedrijventerrein van Heineken parallel aan de N11 en het spoor, buiten het groene hart. Ook zal rekening worden gehouden met de aanwezige omgevingsfactoren die een rol spelen bij de realisatie van een windpark, zoals woningen van derden.

Uitgangspunt gemeente Zoeterwoude

Op 16 december 2010 heeft de raad van de gemeente Zoeterwoude besloten medewerking te verlenen aan de realisatie van windturbines op het terrein van de Heineken brouwerij onder de volgende voorwaarden (Besluit principe akkoord windturbines, 2010):

1. akoestisch onderzoek heeft aangetoond dat ten gevolge van de geluidproductie van de windturbines er geen aantoonbare nadelige gevolgen ontstaan voor geluidsgevoelige objecten op basis van dan van toepassing zijnde wetgeving;
2. onderzoek naar natuurwaarden heeft aangetoond dat deze niet aantoonbaar onevenredig worden of kunnen worden geschaad op basis van dan van toepassing zijnde wet en regelgeving;
3. onderzoek naar de schaduwwerking van de windturbines heeft aangetoond dat er geen aantoonbare nadelige gevolgen ontstaan voor de slagschaduwgevoelige objecten op basis van dan van toepassing zijnde wet en regelgeving, dan wel van toepassing zijnde normeringen;
4. onderzoek naar externe veiligheidsaspecten heeft aangetoond dat de plaatsing van de windturbines geen aantoonbare nadelige effect heeft op de omgeving op basis van dan van toepassing zijnde wet en regelgeving, dan wel van toepassing zijnde richtlijnen;
5. maximaal 4 windturbines worden geplaatst, op onderling gelijke afstand;
6. het totale vermogen van windturbines gezamenlijk lager is dan 15 MW;
7. de windturbines in een lijnopstelling parallel aan de bestaande infrastructuur-spoorlijn en N11- worden gesitueerd;
8. de windturbines niet binnen 100 meter van de Barremolen worden geplaatst;
9. de onderlinge afstand tussen de turbines en de dichtstbijzijnde woning of andere gevoelige objecten, ten minste viermaal de ashoogte bedraagt;
10. de hoogte van de wiekenas niet meer dan 85 meter bedraagt;
11. de windturbines landschappelijk worden ingepast tegen de achtergrond van de bebouwing van de brouwerij;
12. het kostenverhaal in verband met de beoogde ontwikkeling is verzekerd;
13. er een milieueffectrapportage wordt opgesteld;
14. er rekening wordt gehouden met de hoogte van een windturbine, maximale tiphoogte 125 meter;
15. er rekening wordt gehouden met de externe veiligheidsafstanden ($1/2$ rotordiameter + 7,85 meter = 53 meter vanaf de spoorlijn.

Bij een aantal van deze voorwaarden kan worden aangetoond dat reeds in onderhavig voornemen wordt voldaan, zoals het maximum van 4 turbines en het aantal MW. Bij overige voorwaarden, zoals de effecten van geluid en slagschaduw, zal de MER dienen aan te tonen dat aan de voorwaarden zal kunnen worden voldaan.

3 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voornemen

De voorgenomen activiteit betreft de realisatie van een windpark in de gemeente Zoeterwoude. Het betreft een windturbinepark op het terrein van Heineken BV. Het windpark bestaat uit vier turbines die gezamenlijk een vermogen van circa 12 MW hebben. De locatie voor het windpark is gelegen op de zuidkant van het Heineken terrein (zie figuur 3.1).

De voorgenomen activiteiten betreffen de bouw en aanleg van het windpark inclusief de daarbij behorende infrastructuur (hoofdzakelijk de bouwwegen, opstelplaatsen, kabels en het transformatorstation) en aansluitend de verdere exploitatie hiervan. De tijdsduur van bouw en aanleg beslaat naar verwachting een periode van een half jaar na aanvang van de werkzaamheden, afhankelijk van levering van materialen en beschikbaarheid van materieel. De exploitatie heeft een permanent karakter (24-uurs bedrijfsvoering) en is bedoeld voor minimaal 15 tot maximaal 30 jaar.

Windturbines

De commercieel beschikbare typen windturbines moeten voor plaatsing op land gecertificeerd zijn. Elke turbine heeft drie rotorbladen en is in de grond verankerd met een fundament. Door aanwezige bebouwing en aan te houden afstanden tot deze bebouwing is een opstelling van vier turbines het voornemen. Deze opstelling dient nog wel beoordeeld te worden op milieu-effecten en dat vindt plaats in het MER, maar geeft wel de huidige voorkeur van de initiatiefnemers weer.

Elektrische werken

Beoogd wordt de elektriciteit van de windturbines direct aan Heineken te leveren. De windturbines worden met een ondergrondse kabel verbonden met het elektriciteitsnetwerk van Heineken. Een eventueel overschot aan elektriciteit kan geleverd worden aan het openbaar net van LIANDER via een aansluitpunt op het openbare elektriciteitsnetwerk. Indien aansluiting op het netwerk van Heineken niet mogelijk is, dan zullen de turbines direct aangesloten worden op het openbare netwerk van LIANDER.

In de turbines zijn faciliteiten geplaatst voor de eerste transformatie, zodat geen apart transformatorhuisje gebouwd hoeft te worden voor iedere turbine. Er zal naar verwachting één transformatorstation worden gebouwd, bij het windpark, voor de omzetting van de spanning naar een spanning die geschikt is voor het openbare net of het net van Heineken, evenals een aansluitfaciliteit bij het aansluitpunt op het openbare net. De geproduceerde energie wordt zo aan Heineken of het openbare net geleverd en getransporteerd naar de gebruikers.

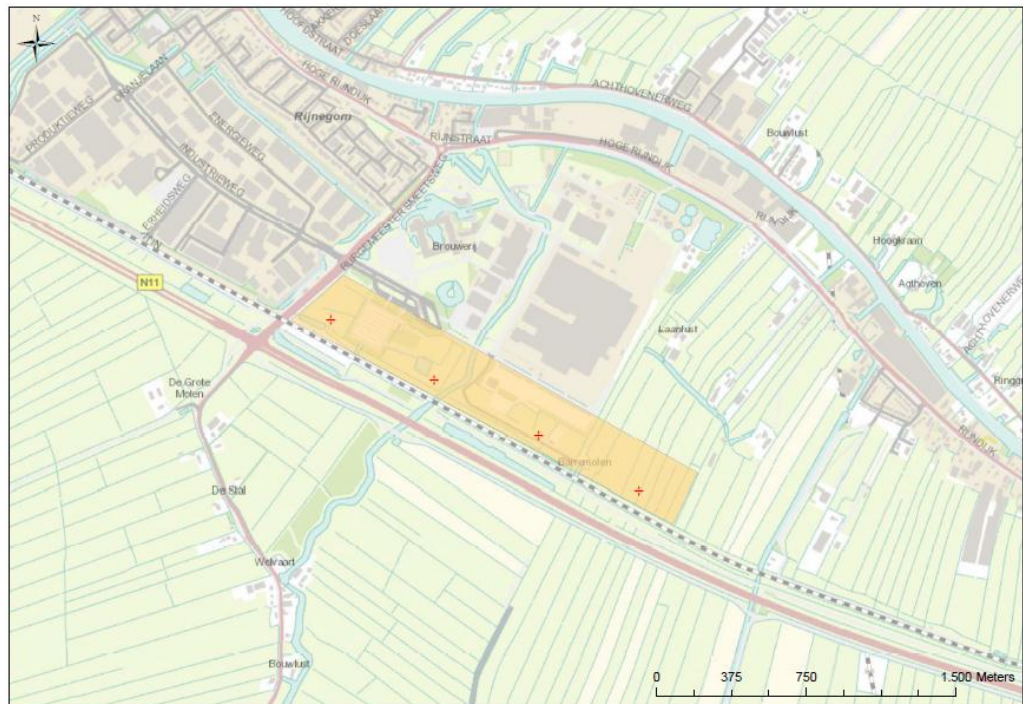
Civiele werken

Ook zijn er wegen nodig voor de bouw en het onderhoud van de turbines. Voor periodiek onderhoud en storingen zullen service- en onderhoudsbusjes ingezet worden. Voor een goede bereikbaarheid zullen mogelijk (tijdelijke) werkwegen worden aangelegd. Per windturbine wordt een opstelplaats aangelegd, die dienst doet als ruimte voor een bouwkraan ten behoeve van aanleg en eventueel onderhoud van de windturbine.

Het windpark levert, afhankelijk van aantal en type windturbines, naar verwachting een hoeveelheid elektriciteit van maximaal 24.000.000 kWh per jaar. Dat komt overeen met het elektrische energieverbruik van circa 6.800 huishoudens per jaar (ter vergelijking: de gemeente Zoeterwoude heeft 3.078 huishoudens in 2011), uitgaande van een jaarverbruik van 3.500

kWh per huishouden of met 33% van de benodigde jaarlijkse elektriciteit voor de brouwerij in Zoeterwoude.

Figuur 3.1 Het voornemen voor Windpark Heineken (indicatief)

+ Turbines

3.2 Alternatieven

In het kader van het MER wordt een aantal alternatieven vergeleken met het voornemen. Alvorens dit wordt gedaan, wordt eerst ingegaan op de locatie-afweging. De locatie-afweging zal op basis van provinciaal en gemeentelijk beleid in kaart brengen wat de afwegingen zijn geweest om de locatie op het Heineken-terrein als geschikt voor windenergie aan te merken.

Inrichtingsalternatieven

Er zijn verschillende windturbines op de markt met verschillende vermogens. De trend is dat windturbines steeds groter en daardoor hoger en efficiënter worden met een steeds groter wordend vermogen. De grote van de rotor (rotoroppervlak) en de ashoogte in combinatie met het vermogen van de te selecteren turbine bepaalt mede de energieopbrengst van het windpark. De meest gangbare turbines hebben een vermogen van circa 3 MW. Deze klasse komt overeen met het plan van de initiatiefnemers.

In het MER zullen echter verschillende alternatieven worden vergeleken. Om er zeker van te zijn dat er in het MER realistische alternatieven worden beschouwd, worden in een eerste (milieu-technische) verkenning verschillende alternatieven met elkaar vergeleken:

1. 4 turbines op een rij parallel aan het spoor met een ashoogte *van* 85 meter (het voornemen);
2. 3 turbines met een ashoogte *boven* de 85 meter (waarbij de rotoren ook groter zijn en er dan geen 4 maar 3 turbines kunnen worden geplaatst, vanwege de beschikbare ruimte);
3. 2 turbines met een ashoogte van *boven* de 85 meter, maar met een grotere rotor dan bij 2.

Windturbines met een ashoogte lager dan 85 meter worden niet beschouwd, aangezien deze windturbines een fors lagere elektriciteitsopbrengst hebben omdat het op geringe hoogte ook minder waait. Daarnaast is de wind ook minder constant op geringe hoogte door aanwezige obstakels als bebouwing en bomen, hetgeen ook nadelig is voor de elektriciteitsopbrengst. Ook een opstelling met windturbines elders op het terrein van Heineken (zoals haaks op de N11) wordt niet beschouwd, want een dergelijke opstelling leidt tot een te hoge geluidbelasting op woningen en zorgt voor veel slagschaduwhinder.

In de eerste verkenning van de hiervoor aangegeven alternatieven wordt aangegeven wat globaal de elektriciteitsopbrengst is en welk effect het alternatief heeft op het gebied van externe veiligheid, slagschaduw en geluid. Dit gebeurt door middel van een quickscan met als doel realistisch te beschouwen alternatieven te kunnen onderscheiden. Naar aanleiding van deze eerste verkenning zullen dan ook twee (of meer) realistische alternatieven naar voren komen die in het MER verder worden meegenomen en op relevante milieu-aspecten nader worden beoordeeld. De bovenstaande drie opties zijn bepaald op basis van de voorwaarden van de gemeente Zoeterwoude, de beschikbare ruimte op het Heineken-terrein en de eis voor een MER om alternatieven te ontwikkelen die een ander milieu-effect hebben. In afwijking van de voorwaarde van de gemeente Zoeterwoude om een maximale ashoogte van 85 meter te hanteren worden ook alternatieven beschouwd met een hogere ashoogte, vanwege het inzichtelijk maken van milieu-effecten van dergelijke grotere windturbines. Kleinere windturbines kunnen dichterbij elkaar worden geplaatst en bij grotere windturbines moeten grotere tussenafstanden gehanteerd worden. Daarnaast zullen over het algemeen grotere windturbines ook verder van woningen geplaatst dienen te worden dan kleinere, in verband met de kaders uit het Activiteitenbesluit en de geluidsbelasting.

Belangrijk om hier nog op te merken is dat ervoor wordt gekozen om in het MER te werken met turbineklassen in plaats van turbintypes. Onafhankelijkheid ten opzichte van turbineleveranciers en keuzevrijheid in een later stadium vormen hiervoor de argumenten. Daarnaast komen er met enige regelmaat nieuwe windturbintypes op de markt, die mogelijk interessant zijn voor toepassing. Werken met turbineklassen sluit nieuwe turbintypes niet uit, mits ze binnen de reikwijdte van de effecten van de onderzochte turbineklassen vallen. Afhankelijk van de eerdere verkenning kunnen de alternatieven er dan als volgt uitzien:

Turbineklasse	Ashoogte	Rotordiameter
1	Tot 85 meter	70-90 meter
2	85 meter en hoger	90-105 meter
3	85 meter en hoger	105-115 meter

Nulalternatief

Het nulalternatief is de huidige situatie met de autonome ontwikkeling. Het nulalternatief is het alternatief waarbij het windturbinepark niet wordt gerealiseerd. Het gebied zal zich dan ontwikkelen conform vastgesteld of voorgenomen beleid, maar zonder realisatie van het windpark. Deze situatie dient als referentiekader voor de effectbeschrijving.

Voorkeursalternatief

Nadat de milieueffecten van de te onderscheiden alternatieven in beeld zijn gebracht, wordt aangegeven welk alternatief de voorkeur geniet van de initiatiefnemers. Dit kan een alternatief zijn die is onderzocht, maar kan ook een combinatie zijn van delen van alternatieven. Dit alternatief wordt het voorkeursalternatief genoemd en wordt bepaald aan het einde van het MER.

4 MOGELIJKE EFFECTEN EN MAATREGELEN

4.1 Mogelijke effecten

In het MER zullen de milieueffecten die het voornemen met zich meebrengt, in beeld worden gebracht. Het gaat om de hierna te noemen milieuaspecten.

Energieopbrengst

De belangrijkste redenen om windinitiatieven te realiseren, is het opwekken van duurzame energie. Van de te onderscheiden alternatieven wordt daarom in het MER berekend hoeveel energie wordt opgewekt. Ook kan worden bepaald welke uitstoot van schadelijke stoffen het windpark vermijdt in vergelijking met de situatie dat dezelfde energie wordt opgewekt volgens conventionele wijze, zoals kolenverbranding. Een vergelijking wordt gemaakt met de emissies van de huidige brandstofmix die wordt gebruikt in Nederland voor opwekking van elektriciteit. In het MER wordt tevens aandacht besteed aan hoeveel energie het kost om turbines te produceren en te plaatsen.

Leefomgeving

Ter voorkoming van onaanvaardbare effecten op de leefomgeving van mensen zijn normen voor windturbines opgesteld voor het effect van het geluid dat door de turbines wordt geproduceerd en de slagschaduw die de bewegende rotoren kunnen veroorzaken. Elektromagnetische velden van enige omvang voor mensen zijn niet aan de orde, gezien het voltageniveau van de elektriciteitskabels en de ligging ondergronds (zie bijvoorbeeld de studie van Petersburg Consultants "150kV-kabelverbinding Wateringen – Ypenburg, Berekening specifieke magneetveldzone" van 18 februari 2010, waarin voor veel hogere voltages slechts beperkte velden zijn berekend). Eventuele elektromagnetische velden van de windturbines zelf is voor mensen verwaarloosbaar, zeker gezien het feit dat aan te houden afstanden tot woningen vanwege slagschaduw en geluid vele malen groter zijn en daarmee bepalend. In het MER wordt daarom alleen aandacht besteed aan geluid en slagschaduw.

Geluid

Windturbines produceren geluid. Het geluid is afkomstig van de bewegende delen in de rotor en van de rotorbladen die door de wind worden rondgedraaid. In het MER zullen de geluidseffecten kwantitatief worden vastgesteld, door de geluidbelasting te bepalen op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen (woningen van derden) die in de buurt zijn gelegen van het windpark. Tevens zal worden aangegeven of aan de wettelijke voorschriften voor geluid kan worden voldaan, te weten de norm van L_{den} 47 dB en L_{night} 41 dB. Enkele geluidscontouren zullen worden gepresenteerd, zodat inzichtelijk wordt gemaakt welke geluidbelasting de windturbines veroorzaken. Mocht niet aan de wettelijke normen kunnen worden voldaan, dan wordt aangegeven welke geluidreducerende maatregelen genomen kunnen worden teneinde wel aan de wettelijke normen te kunnen voldoen. Het kiezen van een stillere windturbine kan zo'n maatregel zijn, evenals het 'terugregelen' van windturbines als deze veel geluid produceren.

Slagschaduw

Windturbines hebben als gevolg van de draaiende rotor een bewegende schaduw, de zogenaamde (bewegende) slagschaduw. Op bepaalde plaatsen en onder bepaalde omstandigheden kan de bewegende slagschaduw op een raam van een vertrek vallen en in dat vertrek een hinderlijke wisseling van lichtsterkte veroorzaken. De mate van hinder wordt onder meer bepaald door de opstelling, door de blootstellingsduur en door de intensiteit van de wisselingen in lichtsterkte. In het MER wordt de slagschaduwhinder kwantitatief vastgesteld, door de slagschaduwcontouren te bepalen. Daarbij kan worden uitgegaan van de

contour van de wettelijke norm voor slagschaduw, en twee andere klassen van slagschaduwduur, waarbinnen sprake kan zijn van slagschaduw hinder en vervolgens het aantal woningen van derden binnen de contouren te bepalen. Tevens wordt aangegeven of voldaan kan worden aan de wettelijke normen voor slagschaduw hinder voor woningen van derden die in de buurt zijn gelegen van het windpark.

Flora en fauna

Bekeken zal worden wat de effecten van het windpark zijn op flora en fauna. Het gaat hierbij voornamelijk om de risico's voor vogels en vleermuizen op aanvaring, verstoring en barrièrewerking en de effecten op beschermde natuurgebieden in de omgeving van het windpark. Daarbij valt te denken aan de Ecologische Hoofdstructuur en aan het Natura 2000 gebied de Wilck op ongeveer 1,5 km afstand.

Cultuurhistorie en archeologie

In het MER wordt aangegeven of verwacht kan worden of er archeologische waarden in de bodem ter plaatse van de windturbines aanwezig zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden om eventuele waarden te beschermen. De gemeente Zoeterwoude geeft in het bestemmingsplan aan hoe om te gaan met archeologie en zal naar verwachting eind 2012 een archeologische waardenkaart voor de gehele gemeente opstellen. Vooralsnog zal, bij ontbreken van deze gemeentelijke waardenkaart, voor het aspect archeologie de provinciale 'Indicatieve Kaart Archeologisch Waarden' (IKAW) leidend zijn. Voor het aspect cultuurhistorie is de cultuurhistorische waardenkaart zoals die door de provincie Zuid-Holland is opgesteld, richtinggevend. Speciale aandacht gaat uit naar de molenbiotop (Barremolen), de omgeving waarmee de molen in relatie staat. Deze biotop mag niet door toedoen van de windturbines worden aangetast.

Landschap

Het MER besteedt aandacht aan de invloed van het windpark op het landschap. Aan de hand van visualisaties vanuit verschillende posities en eventuele *viewsheds*⁷ zal op objectieve wijze een indruk worden gegeven wat de alternatieven betekenen voor het landschap op basis van een landschapsanalyse door een landschapsarchitect. Ook wordt bekeken in hoeverre het windpark aansluit bij aanwezige landschappelijke structuren. Afhankelijk van de grootte van de turbines zal vanwege de luchtvaartveiligheid verlichting op de gondel van de turbines worden aangebracht. Dit aspect wordt meegenomen in het MER als het effect op zichtbaarheid wordt behandeld. Tevens wordt aandacht besteed aan de windparkontwikkelingen in de nabijheid van het voornemen. Windmolens zijn van relatief grote afstand zichtbaar. Daarom zal het onderzoek ten aanzien van het aspect landschap zich niet beperken tot uitsluitend het grondgebied van de gemeente Zoeterwoude. Speciale aandacht gaat uit naar het nabijgelegen Groene Hart en er zal gebruik gemaakt worden van de studie van H+N+S (Windenergie en Nationale Landschappen, 2011).

Waterhuishouding

Voor het windpark worden enkele verhardingen aangebracht die effect op de waterhuishouding kunnen hebben, te weten fundatieoppervlak, transformatorstation, het inkoopstation en de infrastructuur van het windpark. De waterhuishouding wordt in het MER beoordeeld op een aantal punten en verwoord in de watertoets. Deze punten zijn grondwater, oppervlaktewater en hemelwaterafvoer. Afstemming met het hoogheemraadschap Rijnland zal plaatsvinden.

⁷ Een *viewshed* geeft grafisch (op kaart) weer vanaf welke locaties in de omgeving van een windpark de windturbines gedurende welke periode per jaar te zien zijn.

Veiligheid

Om de veiligheid van de omgeving van het windpark te kunnen garanderen, wordt onderzocht welke veiligheidseffecten het plaatsen van windturbines heeft. Onder andere aan de hand van het Handboek Risicozonering Windturbines wordt gekeken welke veiligheidscontouren rondom de windturbines moeten worden aangehouden en hoe zich dit verhoudt met de aanwezige objecten en activiteiten in de omgeving (zogenaamde mogelijke domino-effecten). Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de aanwezige aardgas- en CO₂-leidingen en verschillende opslagplaatsen van gevaarlijke stoffen en de aanwezigheid van ammoniak op het terrein van Heineken.

4.2 Effectbeoordeling

De omvang van het studiegebied⁸ verschilt per milieuaspect. Meestal is het studiegebied (veel) groter dan het plangebied. De verwachte effecten worden beschreven en beoordeeld. Het nulalternatief fungeert als referentie voor de beoordeling van de effecten. De effectbeschrijving zal waar mogelijk en zinvol met cijfers onderbouwd worden. Indien het niet mogelijk is om de effecten te kwantificeren, zal de beschrijving kwalitatief zijn.

Naast blijvende effecten wordt ook aandacht besteed aan tijdelijke en/of omkeerbare gevolgen. Ook wordt, waar zinvol, aangegeven of cumulatie met andere projecten kan optreden.

De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. Soms is dit een harde parameterwaarde die door de overheid is aangewezen als een norm (getal), bijvoorbeeld de grenswaarde voor geluidhinder. Waar effecten niet in cijfers kunnen worden getoetst, gebeurt dit kwalitatief door deskundigen op basis van het relevante wet- en beleidskader. In tabel 4.1 is per milieuaspect aangegeven welke criteria worden gebruikt en de wijze waarop de effecten worden beschreven en beoordeeld (kwantitatief en/of kwalitatief).

Tabel 4.1 Beoordelingscriteria per milieuaspect

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Geluid	<ul style="list-style-type: none"> Aantal geluidgevoelige objecten binnen 3 geluidsniveaucontouren Toetsing woningen van derden aan de wettelijke geluidnormen 	Kwantitatief
Slagschaduw	<ul style="list-style-type: none"> Het aantal woningen binnen 3 slagschaduwcontouren Toetsing woningen van derden aan de wettelijke normen voor slagschaduwduur 	Kwantitatief
Flora en fauna	<ul style="list-style-type: none"> Beschermde gebieden Beschermde soorten Aantasting ecologische relaties 	Kwalitatief en kwantitatief (soorten)
Cultuurhistorie en archeologie	<ul style="list-style-type: none"> Aantasting cultuurhistorische waarden Aantasting archeologische waarden 	Kwalitatief
Landschap	<ul style="list-style-type: none"> Invloed op landschappelijke structuur Herkenbaarheid opstellingen Invloed op de rust Invloed op openheid Zichtbaarheid 	Kwalitatief (zichtbaarheid ook kwantitatief door middel van viewsheds)
Waterhuishouding	<ul style="list-style-type: none"> Grondwater (kwaliteit) Oppervlaktewater (aanwezigheid, kwaliteit) 	Kwalitatief

⁸ Studiegebied: het gebied waarbinnen zich mogelijke effecten kunnen voordoen. Plangebied: het gebied waarbinnen zich de voorgenomen activiteit afspeelt.

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Hemelwaterafvoer • Bebouwing • Wegen (weg, water, rail) • Industrie • Ondergrondse transportleidingen en kabels • Bovengrondse leidingen • Hoogspanningsleidingen • Dijklichamen en waterkeringen • Straalpaden • Radar • Laagvliegroutes 	Kwantitatief, afstand tot object
Energieopbrengst	<ul style="list-style-type: none"> • Opbrengst • CO₂-emissie reductie • NO_x-emissie reductie • SO₂-emissie reductie 	Kwantitatief, in kWh Kwantitatief, in ton/jaar Kwantitatief, in ton/jaar Kwantitatief, in ton/jaar

Om de effecten van de alternatieven per aspect te kunnen vergelijken, worden deze op basis van een + / - score beoordeeld. Hiervoor wordt de volgende beoordelingsschaal gehanteerd, zoals weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2: scoringsmethodiek

Score	Oordeel ten opzicht van de referentiesituatie (nulalternatief)
--	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare negatieve verandering
-	Het voornemen leidt tot een merkbare negatieve verandering
0	Het voornemen onderscheidt zich niet van de referentiesituatie
+	Het voornemen leidt tot een merkbare positieve verandering
++	Het voornemen leidt tot een sterk merkbare verbetering van het milieu

Indien de effecten marginaal zijn, wordt dit in de voorkomende gevallen aangeduid met 0/+ (marginaal positief) of 0/- (marginaal negatief).

4.3 Mitigerende maatregelen

De in het MER aan te geven negatieve milieueffecten kunnen door middel van het uitvoeren van mitigerende maatregelen, verzacht worden of teniet worden gedaan. In het MER worden deze maatregelen beschreven en aangegeven wordt welk effect de mitigerende maatregelen naar verwachting hebben.

4.4 Leemten in kennis

In het MER wordt aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectbepaling en -beoordeling. Waar mogelijk wordt aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

4.5 Evaluatie

In het MER wordt aangegeven welke milieuaspecten tijdens en na het realiseren van het voornemen onderwerp van monitoring en evaluatie dienen te zijn, met als doel na te gaan wat de daadwerkelijk optredende milieueffecten zijn. Eventueel kunnen op basis daarvan maatregelen getroffen worden.

5 PROCEDURES EN BESLUITVORMING

5.1 De m.e.r.-procedure

Vanaf 1 juli 2010 is de nieuwe regelgeving omtrent de m.e.r. van kracht. Deze wijziging van de Wet milieubeheer brengt meer flexibiliteit en minder procedurele verplichtingen met zich mee. Er is een uitgebreide en beperkte m.e.r.-procedure, afhankelijk waarvoor het MER wordt opgesteld. In deze paragraaf wordt weergegeven welke stappen worden doorlopen voor de m.e.r.-procedure voor windpark Heineken, hetgeen overeenkomt met de uitgebreide m.e.r.-procedure (zoals een kennisgeving in de beginfase van de m.e.r. en mogelijkheid voor zienswijzen op deze notitie reikwijdte en detailniveau).

Mededeling van voornemen aan bevoegd gezag

Met het toezenden van deze notitie reikwijdte en detailniveau wordt het voornemen medegedeeld aan het bevoegd gezag.

Openbare kennisgeving

Het bevoegde gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een besluit voor te bereiden waarvoor een m.e.r. wordt doorlopen. Daarin staat:

- dat stukken ter inzage worden gelegd,
- waar en wanneer dit gebeurt,
- dat er gelegenheid is zienswijzen in te dienen,
- aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn,
- en of de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) om advies zal worden gevraagd over de voorbereiding van het plan.

Raadpleging adviseurs en betrokken bestuursorganen over reikwijdte en detailniveau

Het bevoegd gezag raadpleegt de adviseurs en de overheidsorganen die bij de voorbereiding van het plan moeten worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Het raadplegen van de Commissie m.e.r. is niet verplicht, maar wordt vrijwillig gedaan om zodoende een onafhankelijk advies op de inhoud van het op te stellen MER te hebben. Raadpleging gebeurt door deze notitie reikwijdte en detailniveau, waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER wordt beschreven, naar de adviseurs, relevante overheden en de Commissie m.e.r. te verzenden.

Zienswijzen indienen

De notitie reikwijdte en detailniveau vormt tevens het belangrijkste stuk dat in het kader van de bovengenoemde openbare kennisgeving ter inzage wordt gelegd, zodat iedere betrokkene zienswijzen in kan dienen op de reikwijdte en het detailniveau van het nog op te stellen MER. De initiatiefnemer is voornemens om ook omwonenden te informeren door middel van een inloopmiddag of –avond.

Vaststellen reikwijdte en detailniveau van het MER

De reikwijdte en het detailniveau van het MER worden vastgesteld. Daarbij zullen de ingekomen zienswijzen, het advies van de betrokken overheidsorganen en het advies van de Commissie m.e.r. worden meegenomen.

Opstellen MER

De eisen waaraan het MER moet voldoen, zijn beschreven in artikel 7.7 en artikel 7.23, eerste lid van de Wet milieubeheer. Samengevat moet het MER in elk geval bevatten/beschrijven:

- Het doel van het project;
- Een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven, zowel (bijv.) qua ligging als qua uitvoeringswijze;

- Welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- Voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het MER vooraf zijn gegaan;
- Een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- Welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- Effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- Leemten in kennis;
- Een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie m.e.r. De ter inzage legging gebeurt in principe gelijktijdig met de ter inzage legging van de ontwerpvergunning.

Zienschijzen indienen

Iedereen kan zienschijzen indienen op het MER en de ontwerpvergunning. De termijn is daarvoor 6 weken.

Advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het MER (toetsingsadvies) waarbij zij de ingekomen zienschijzen betreft. Eventueel geven de zienschijzen en het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt de vergunning vast. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienschijzen en het advies van de Commissie m.e.r.

Bekendmaken plan

Het definitieve besluit wordt bekendgemaakt. Hiertegen kan eenieder die een zienschijze heeft ingediend tegen het ontwerpbesluit, beroep instellen.

Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen en neemt zo nodig maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

5.2 Nog te nemen besluiten

Voordat met de uitvoering van de voorgenomen activiteiten kan worden begonnen, zijn er nog verschillende besluiten nodig.

- Een omgevingsvergunning, waarin het windpark inclusief transformatorstation planologisch mogelijk gemaakt wordt. In deze omgevingsvergunning worden ook de diverse andere aspecten opgenomen (bouw, milieu, etc.) en
- (eventueel) een waterwetvergunning, afhankelijk of er water onttrokken en geloosd dient te worden ten behoeve van de bouw van de windturbines.

5.3 Informatie en inspraak

Bij dit project zijn twee formele inspraakmomenten: tijdens de terinzagelegging van deze notitie reikwijdte en detail en bij de terinzagelegging van het ontwerpbesluit, inclusief MER. De plaatsen en tijden van deze beide periodes van inspraak worden bekend gemaakt door middel van publicatie in de Staatscourant en één of meerdere dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze. Na verwerking van de zienswijzen wordt het definitieve besluit vastgesteld. Tegen dit besluit kan beroep worden ingesteld.

Schriftelijke reacties kunnen gedurende de inspraaktermijn onder vermelding van 'Notitie reikwijdte en detailniveau Windpark Heineken' worden gestuurd naar:

Tabel 5.1 Contactgegevens bevoegd gezag

Bevoegd gezag	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode	
Plaats	
E-mail	

Mondelinge reacties kunnen gedurende de inspraaktermijn worden ingediend bij ... via het volgende telefoonnummer: ...

Meer informatie over het project is te verkrijgen bij één van de initiatiefnemers:

Tabel 5.2 Contactgegevens initiatiefnemer

Initiatiefnemer	Heineken BV
Contactpersoon	Mw. I. Sentse
Adres	Burgemeester Smeetsweg 1
Postcode	2382 PH
Plaats	Zoeterwoude
E-mailadres	ingrid.sentse@heineken.nl

Bijlage 1: Literatuur

- H+N+S, Windenergie en Nationale Landschappen, 2011
- IPO. Brief aan de minister van EL&I inzake ruimtelijke reservering windenergie in de provincies. Kenmerk: MIL04459a/2011, 28 februari 2011
- Ministerie van I&M, ontwerp Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, 2011
- Ministerie van EZ, Derde Energienota, 1995
- Ministerie van VROM e.a., Nota Ruimte, 2005
- Ministerie van VROM, Uitvoeringsnota Klimaatbeleid, 1999
- Ministerie van VROM, Werkprogramma 'Schoon en Zuinig: Nieuwe energie voor het klimaat', 2007
- Minister van I&M. Brief aan de Tweede Kamer inzake aanbieding Structuurvisie Infrastructuur & Ruimte met bijbehorende stukken. Kenmerk: IenM/BSK-2011/89644, 14 juli 2011
- Ministers van I&M en EL&I. Brief gericht aan het IPO betreffende Windenergie op land. Kenmerk: LOK2011044666, 17 mei 2011
- Ministerie van EL&I. Energierapport 2011, 2011

Bijlage 2: Gebruikte afkortingen en begrippen

Alternatief

Andere wijze dan de voorgenomen activiteit om (in aanvaardbare mate) tegemoet te komen aan de doelstelling(en). De Wet milieubeheer schrijft voor dat in een MER alleen alternatieven moeten worden beschouwd die redelijkerwijs in de besluitvorming een rol kunnen spelen. De notitie reikwijdte en detailniveau geeft mede richting aan dat begrip 'redelijkerwijs'.

Ashoogte

De hoogte van de rotor-as, waaraan de bladen (wieken) van de windturbine zijn bevestigd, ten opzichte van het maaiveld. Soms wordt ashoogte ook wel aangegeven met de hoogte van de wiekenas.

Autonome ontwikkeling

Veranderingen die zich in het milieu zullen voltrekken als noch de voorgenomen activiteit, noch een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Zie ook 'nulalternatief' en 'referentiesituatie'.

Bevoegd gezag

In het kader van de Wet Milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening: één of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit of de besluiten te nemen waarvoor het milieueffectrapport wordt opgesteld.

Commissie voor de m.e.r.

Commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag adviseert over de gewenste inhoud van het milieueffectrapport en in een latere fase over de kwaliteit van het milieueffectrapport.

Gondel

De gondel is de machinekamer van de windturbine. De gondel is draaibaar gemonteerd bovenop de toren, dit om de rotor in de goede windrichting te plaatsen of te kruien. Dit gebeurt volledig automatisch gebruik makend van een hydraulisch of elektrisch aandrijfsysteem en wordt gestuurd door de windvaan op de gondel.

Initiatiefnemer

Degene die een m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen.

Inkoopstation

Een voorziening ergens in de nabijheid van het windpark waar de elektriciteitskabels van de windturbines naar toe lopen. In het inkoopstation bevindt zich het overdrachtpunt - voor beveiliging en een eventuele scheidingsmogelijkheid met het openbare elektriciteitsnet en de meetinrichting - daarmee vindt de meting plaats van de geleverde en opgenomen elektriciteit.

Mitigatie

Het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen.

M.e.r.

De procedure van milieueffectrapportage; een hulpmiddel bij de besluitvorming, dat bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een milieueffectrapport en het evalueren achteraf

van de gevolgen voor het milieu van de uitvoering van de activiteit waarvoor een milieueffectrapport is opgesteld.

MER

Milieueffectrapport. Een openbaar document waarin van een voorgenomen activiteit van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten de te verwachten gevolgen voor het milieu in hun onderlinge samenhang op systematische en zo objectief mogelijke wijze worden beschreven.

MW

MegaWatt = 1.000 kiloWatt = 1.000 kW. kW is een eenheid van vermogen.

Nulalternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van de andere alternatieven.

Plangebied

Dat gebied, waarbinnen de voorgenomen activiteit of een der alternatieven kan worden gerealiseerd. Vergelijk: studiegebied.

Referentiesituatie

Zie: 'Nulalternatief'.

Notitie reikwijdte en detailniveau

Document waarin wordt aangegeven wat er in het MER minimaal wordt onderzocht. Samen met zienswijzen en adviezen wordt door het bevoegd gezag vastgesteld wat de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER dient te zijn.

Rotordiameter

De diameter van de denkbeeldige cirkel die door de rotorbladen (wieken) van de windturbine worden bestreken.

Studiegebied

Het gebied waarbinnen de milieugevolgen dienen te worden beschouwd. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Vergelijk: plangebied.

Tiphoogte

De hoogte van de turbine als één blad loodrecht omhoog staat. Het is de maximale hoogte van de turbine en komt overeen met de ashoogte plus een halve rotordiameter.

Varianten

Mogelijkheid om via (een) iets andere deelactiviteit(en) de doelstelling(en) in redelijke mate te realiseren. Dit wordt niet als complete activiteit beschreven in het MER (want dan zou er sprake zijn van een alternatief).

Wettelijke adviseurs

Adviseurs die geraadpleegd worden door het bevoegd gezag teneinde een advies te krijgen over het plan en het MER. Veelal gaat het hierbij om de Regionale Inspectie van het

Ministerie van I&M, de lokale afdeling van het Ministerie van EL&I, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het waterschap en eventueel buurgemeenten en – provincies.

Wiekenas

Het roterende deel waaraan de bladen (wieken) vastzitten.